

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.614

Hely

Idő

"1924"

Személy

Hel:

325.614, 1924

Szerző: .....

Cím: *Lesz-e Budapest tengeri kikötő*

Forrás: .....

Omke

Bv

(Hely)

1924. 6. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Lesz-e Budapest tengeri kikötő?

Felújították Baross Gábor utopisztikus terveit — A romániai és szerbiai földreform káros hatásai a dunai forgalomra — A malmok fejlesztették a dunai áruforgalmat

A napisajtó legutóbb újra foglalkozott azzal a régi tervvel, hogy a Vaskapu kiszélesítésével és a Duna medrének legalább 3 méterre való kimélyítésével még 4000 tonnás tengeri hajóknak is lehetővé tegyék azt, hogy a Fekete tengerről Budapestig vihessék áruikat.

A budapesti hajózási vállalatok körében utópiónak minősítik ezt a tervet. Az általános közép-európai gazdasági krízis, melyben a háború folyamánaként megrendült Csonkamagyarország és valamennyi utódállam pénzügye, nem engedi meg, hogy egyelőre csak gondolni is lehessen ilyen nagyszabású terv kivitelére.

Sokkal fontosabb ennél a ma még nem időszerű eszménél, azoknak a törekvéseknek előmozdítása és propagálása, amelyek Budapest dunahajózási jellegének újra teljes mértékben való visszanyerését célozzák. E tekintetben a helyzet sajnos kedvezőnek egyáltalában nem mondható.

Budapest dacára előnyös fekvésének, békebeli hajóforgalmának alig egynegyedét érte el,

míg Bécs hajózási forgalma ma már majdnem teljesen békebeli arányú.

Ha ennek okait kutatjuk, úgy természetesen elsősorban az ország megcsontítására kell gondolnunk, mely szétszakította a Duna-medence természetes földrajzi és gazdasági egységét. Kedvezőtlen hatást gyakorol az a körülmény is, hogy a nagyobb egységekkel dolgozó ten-

gerhajózási társaságok a Hamburgból és egyéb német kikötőkből a Balkán déli része és Kisázsia (Konstantinápoly) felé irányuló áruszállítást részben jutányosabb díjtételek mellett tudják eszközölni, mintha a Dunán úszna lefelé az áru. Így azután a Dunán továbbított árukat főleg Besszarábiába irányítják.

Békében a dunahajózási forgalomban

a gabonaszállítás igen nagy szerepet vitt. Bánát és Bácska, „Európa gabonakamrái”, Szerbia és azonkívül főleg Románia többtermelésre dolgozó nagybirtokai csak úgy ontották az exportgabonát. A háború után bekövetkező földreform itt teljesen új helyzetet teremtett. A nagybirtokokat majdnem egészen megszüntették és a rendelkezésre álló földből számos kisbirtokot hasítottak ki azok számára, akik az új államalakulatok most hozzácsatolt, terméketlen vidékein laktak. Miután ezek az ujonnan létesített kisbirtokok csak saját gabonaszükségletüket állítják elő, a Dunán a gabonaszállítás tetemesen megcsappant. Ilyen helyzet állt elő a Bánátban és a Bácskában is.

Kedvezőtlenül befolyásolja a hajózási forgalmat az a körülmény is, hogy a Duna-Tisza közén a Ferenc- (most Péter-) és a Ferenc József- (most Sándor trónörökös-)csatorna a trianoni békeszerződésnek egyoldalú értelmezése folytán a magyar hajózás számára el van zárva. Pedig ez a két csatorna volt tulajdonképpen fő ütőere a Duna-Tisza

köze vidékén lebonyolódó nagyarányú gabonaszállítási forgalomnak.

A lisztszállítás is valamikor nagyarányú volt a Dunán. 1–2 évtizeddel ezelőtt, amikor Magyarország még „örlési forgalomra” volt berendezve, Budapest 13 nagy malmával Newyork után a legnagyobb malomváros volt. De a különböző agrárérdekeltségek akkoriban, féltve a világszerte ismert, nagy sikértartalmú, speciális örlési móddal készített magyar liszt versenyképességét, kieszközölték a tranzitörlés betiltását. A háború után a kötött gazdálkodás még jobban csökkentette a budapesti gőzmalmokban örlésre kerülő gabona mennyiségét, úgy, hogy jelenleg felváltva csak hat malom van üzemben a 13 közül. A malmok csökkent működése persze kihatott a dunai teheráruforgalomra is. A helyzet ma már annyira szomorú, hogy komolyan mérlegelték már a régi „örlési forgalom” visszaállításának gondolatát oly értelemben, hogy az örlés az évnél annak a szakára korlátozandó, amikor a magyar liszt a világpiacon már elhelyezkedett.

További csapást mért a dunai teherhajózásra a Ruhr-vidék megszállása (Verschnürung), amely megakasztotta a meglehetősen nagyarányú vasipari exportot.

Székesfővárosi háziyomda 1923